

УДК 616.69-008.6

К.А. Владиченко

АНАЛІЗ ВИПАДКІВ АЗООСПЕРМІЇ В ПАЦІЄНТІВ МЕДИЧНОГО ЦЕНТРУ ЛІКУВАННЯ БЕЗПЛІДДЯ

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці
Медичний центр лікування безпліддя, м. Чернівці

Резюме. Досліджено показники спермограм за 2010-2013 рр., які виконано в Медичному центрі лікування безпліддя м. Чернівці. Оцінку спермограм проведено згідно з рекомендаціями ВООЗ 2000 р. Здійснено

статистичний аналіз результатів обстеження 3002 чоловіків, серед яких було виявлено 293 випадки азооспермії.

Ключові слова: чоловіче безпліддя, діагностика, спермограма.

Вступ. Близько 15-20 % подружніх пар у всьому світі мають проблеми з природним настанням вагітності [1]. Згідно з даними ВООЗ, загальна частка фактору чоловічого безпліддя сягає 46 % [2]. Порівняно з досягнутими успіхами в лікуванні жіночого безпліддя терапія чоловічого безпліддя залишається малоефективною [1, 3]. В останні роки відмічається стійка тенденція до збільшення кількості безплідних чоловіків [1, 4]. Тому дослідження етіології, патогенезу, діагностики та лікування чоловічого безпліддя вважається пріоритетним напрямом сучасної андрології та репродуктології.

Мета дослідження. Провести аналіз випадків азооспермії у чоловіків, які звернулися для обстеження в Медичний центр лікування безпліддя.

Матеріал і методи. Проаналізовано результати обстеження 3002 чоловіків, яким проведено дослідження спермограми згідно з рекомендаціями ВООЗ 2000 р., за допомогою інвертованого мікроскопа Olympus SKX41 у камері Makler. Розглянуто 293 випадки (9,76% від загальної кількості пацієнтів, яких було обстежено) азооспермії.

Результати дослідження та їх обговорення. Середній вік чоловіків, які звернулися для обстеження, становив 31,74±8,26 року. Ці дані демонструють загальну вікову тенденцію в чоловіків у плануванні дітей.

За період з 2010 р. по 2013 р. серед 3002 обстежених чоловіків виявлено 293 випадки (9,76 %) азооспермії (табл. 1). При порівняльному аналізі виявлено тенденцію до збільшення відсотка випадків азооспермії серед чоловіків, які проходили обстеження. Ці результати підтверджують загальносвітову тенденцію до збільшення кількості інфертильних чоловіків.

Переважну більшість випадків азооспермії зумовлено секреторною формою безпліддя (229

пацієнтів – 78,15 %). Усім пацієнтам із обструктивною формою безпліддя запропоновано екстракцію сперматозоїдів шляхом оперативного втручання (PESA, TESA, MESA). За цієї форми безпліддя отримано життєздатні сперматозоїди у всіх пацієнтів. Пацієнтам із необструктивною формою чоловічого безпліддя екстракція сперматозоїдів переважно проводилася безпосередньо з тканин яєчка (TESA, TESE). На жаль, при секреторній формі тільки в 39 % випадків отримано сперматозоїди та тільки у 12 % випадків їх можна було застосувати в циклі IVF – ICSI. У 34 хворих (14,84 %) із секреторною формою безпліддя при каріотипуванні виявлено хромосомні аномалії.

У 79 пацієнтів із азооспермією (26,96 %) діагностовано гіпергонадотропний гіпогонадізм. Ці пацієнти мали значні морфологічні зміни яєчок, тому, враховуючи прогностично низьку вірогідність екстракції сперматозоїдів, було рекомендовано проведення програм допоміжних репродуктивних технологій із використанням донорської сперми.

При обстеженні двох пацієнтів із азооспермією встановлено діагноз ретроградної еякуляції. У цих осіб в анамнезі була травма поперекового відділу хребта. Сперматозоїди виявлено при дослідженні посторгазменної сечі.

У двох пацієнтів виявлено тимчасову азооспермію внаслідок прийому анаболічних стероїдів, яка тривала 6-8 місяців.

У 21 пацієнта (7,16 %) з азооспермією діагностовано наявність інфекцій, які передаються статевим шляхом (ІПСШ). Лікування ІПСШ не призвело до змін показників спермограм.

Такі показники, як вік, час розрідження, в'язкість, об'єм еякуляту, кількість лейкоцитів, не мають статистичних відмінностей від рекоменда-

Таблиця 1

Кількість пацієнтів із азооспермією за 2010-2013 рр.

Показник	За 2010 р., n=592	За 2011 р., n=783	За 2012 р., n=748	За 2013 р., n=879	Усього, n=3002
Кількість випадків азооспермії	58 (9,79 %)	61 (7,79 %)	69 (9,22 %)	105 (11,94 %)	293 (9,76 %)

Примітка. n – число спостережень

Таблиця 2

Показники спермограм пацієнтів із азооспермією за 2010-2013 рр. ($x \pm Sx$)

Показники	За 2010 р., n=58	За 2011 р., n=61	За 2012 р., n=69	За 2013 р., n=105
Вік, роки	30,87±7,26	30,57±6,23	33,21±6,99	30,70±6,47
Час розрідження, хв	25,00±5,47	25,71±9,71	26,19±10,38	39,90±17,58
В'язкість, см	0,16±0,16	0,14±0,13	0,15±0,13	0,27±0,34
Об'єм, мл	2,27±1,40	3,23±1,10	2,71±1,33	2,79±1,35
Лейкоцити, у полі зору	2,31±1,12	2,11±1,23	2,19±1,09	2,28±1,39

Примітка. 1. n – число спостережень

ції ВООЗ 2000 р. щодо сперміологічних досліджень (табл. 2).

В обстеженні чоловіків необхідно надавати увагу визначенню типу статевої конституції. Незворотне порушення фертильності частіше трапляється в чоловіків із затримкою розвитку в пубертатному періоді та слабкою статевою конституцією [1-4].

Висновки

1. Чітке з'ясування етіології азооспермії дає змогу запропонувати пацієнту найбільш оптимальний алгоритм лікування.

2. У пацієнтів із обструктивною формою безпліддя екстракція сперматозоїдів шляхом оперативного втручання має ефективність 100 %, а при секреторній формі – 39 %.

Перспективи подальших досліджень. Перспективним є подальше вивчення етіології, патогенезу, діагностики і лікування чоловічого без-

пліддя, що на сьогодні є пріоритетним напрямом сучасної андрології та репродуктології.

Література

1. Ramasamy R. Overweight men with nonobstructive azoospermia have worse pregnancy outcomes after ssection testicular sperm extraction / R. Ramasamy, B. Campbell, J.E. Reifsnyder // *Fertility and Sterility*. – 2013. – Vol. 99, № 2. – P. 372-376.
2. Yafi F.A. Percutaneous Epididymal Sperm Aspiration for Men With Obstructive Azoospermia: Predictors of Successful Sperm Retrieval / F.A. Yafi, A. Zini // *Urology*. – 2013. – Vol. 82, № 4. – P. 341-344.
3. Raheem A. A. Testicular histopathology as a predictor of a positive sperm retrieval in men with non-obstructive azoospermia / A.A. Raheem, G. Garaffa, N. Rushwan, [et al.] // *BJU Int*. – 2013. – Vol. 111, № 3. – P. 492-499.
4. Abdella A. M. Biochemical markers in semen and their correlation with fertility hormones and semen quality among Sudanese infertile patients / Abdelmula M. Abdella, Al-Fadhil E. Omer, Badruldeen H. Al-Aabed // *Afr. J. Biochem. Res.* – 2010. – Vol. 4, № 11. – P. 255-260.

АНАЛИЗ СЛУЧАЕВ АЗОСПЕРМИИ У ПАЦИЕНТОВ МЕДИЦИНСКОГО ЦЕНТРА ЛЕЧЕНИЯ БЕСПЛОДИЯ

К.А. Владыченко

Резюме. Исследованы показатели спермограмм за 2010-2013 гг., выполненные в Медицинском центре лечения бесплодия г. Черновцы. Оценка спермограмм выполнена согласно рекомендациям ВОЗ 2000 г. Проведен статистический анализ результатов обследования 3002 мужчин, среди которых выявлены 293 случая азооспермии.

Ключевые слова: мужское бесплодие, диагностика, спермограмма.

ANALYSES OF CASES OF AZOOSPERMIA IN MEDICAL CENTRE FOR INFERTILITY TREATMENT

К.А. Vladychenko

Abstract. Semen analyses made in Chernivtsi Medical Centre for Infertility Treatment from 2010 to 2013 were studied. Parameters were evaluated according to the WHO 2000 recommendations. 3002 men took part in the study, 293 cases of azoospermia were found.

Key words: male infertility, diagnostics, semen analysis.

Higher State Educational Institution «Bukovinian State Medical University» (Chernivtsi)
Medical Centre for Infertility Treatment (Chernivtsi)

Рецензент – доц. Л.В. Ринжук

Buk. Med. Herald. – 2015. – Vol. 19, № 3 (75). – P. 33-34

Надійшла до редакції 07.04.2015 року